

**VENTSPILS AUGSTSKOLA
TULKOŠANAS STUDIJU FAKULTĀTE**

**PAŠNOVĒRTĒJUMA ZIŅOJUMS
PAR**

PROFESIONĀLĀS STUDIJU PROGRAMMAS

**„TULKOŠANA ANGLŪ – KRIEVŪ – LATVIEŠU VALODĀ
TULKA UN TULKOTĀJA PROFESIONĀLĀS
KVALIFIKĀCIJAS IEGŪŠANAI”**

REALIZĀCIJU

2002./2003. AKADĒMISKAJĀ GADĀ

Studiju programmas direktors
Dr. philol. asoc. prof. Jānis Sīlis

Ventspils 2003

APSTIPRINĀTS

VeA Tulkšanas studiju nodalnes (TSF)

profesionālās studiju programmas

„Tulkšana angļu-krievu-latviešu valodā tulka un tulkotāja profesionālās
kvalifikācijas iegūšanai” sēdē 2003. g. 16. decembrī, protokola Nr.

_____
Studiju programmas padomes priekšsēdētājs J. Sīlis

(paraksts)

APSTIPRINĀTS

VeA TSF Domes sēdē 2003. g. 16. decembrī, protokola Nr. _____

VeA TSF Domes priekšsēdētāja M. Baltiņa

(paraksts)

APSTIPRINĀTS

VeA Senāta sēdē 2003. g. 17. decembrī, protokola Nr. _____

VeA Senāta priekšsēdētājs A. Kļaus

(paraksts)

116

SATURS

Studiju programmas tālākās attīstības pamatojums – 5. lpp.

1. Studiju programmas mērķi un uzdevumi – 5. lpp.
2. Studiju programmas organizācija – 7. lpp.
  - 2.1. Studiju programmas struktūras izmaiņas periodā pēc akreditācijas (1999.-2003.) – 7. lpp.
  - 2.2. Studiju programmas plāna atbilstība struktūrvienības mērķiem un uzdevumiem – 11. lpp.
  3. Studiju programmas praktiskā realizācija – 11. lpp.
    - 3.1. Izmantotās studiju metodes un formas – 11. lpp.
    - 3.2. Akadēmiskā personāla pētnieciskās darbības un to ietekme uz studiju darbu – 13. lpp.
    - 3.3. Studējošo iesaistīšana pētnieciskajos projektos – 13. lpp.
  4. Vērtēšanas sistēma – 14. lpp.
  5. Studējošie – 15. lpp.
    - 5.1. Studējošo skaits programmā – 15. lpp.
    - 5.2. Studējošo aptaujas un to analīze – 16. lpp.
    - 5.3. Absolventu aptaujas un to analīze – 16. lpp.
  - 5.4. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā – 16. lpp.
  6. Studiju programmā nodarbinātais akadēmiskais personāls – 17. lpp.
    - 6.1. Akadēmiskā personāla skaits – 17. lpp.
    - 6.2. Akadēmiskā personāla kvalifikācijas atbilstība struktūrvienības mērķu un uzdevumu īstenošanai – 17. lpp.
    - 6.3. Akadēmiskā personāla atlases, atjaunošanas, apmācības un attīstības politika – 19. lpp.
  7. Finansēšanas avoti un infrastruktūras nodrošinājums – 20. lpp.
  8. Ārējie sakari – 22. lpp.
    - 8.1. Saistība ar darba devējiem – 22. lpp.
    - 8.2. Sadarbība ar līdzīgām studiju programmām – 23. lpp.
    - 8.3. Ārvalstu vieslektoru skaits programmā – 23. lpp.
    - 8.4. Studējošie, kas studējuši ārvalstīs – 23. lpp.
  9. Studiju programmas attīstības plāns – 23. lpp.

Nr. 1: Studiju programmas saturs – 25. lpp.

Nr. 2: Programmas saturs saistībā ar profesijas standarta prasībām – 28. lpp.

Nr. 3: Programmas obligātais saturs saistībā ar otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu – 34. lpp

Pielikumi

Studiju programmas tālākas attīstības pamatojums

2002./2003. akadēmiskā gada pavasara semestrī studiju programmas docētāji, konsultējošie ar studentiem, absolventiem, darba devējiem, kolēģiem no VeA TSF vācu valodas specializācijas profesionālās tulkošanas studiju programmas, citu Latvijas augstskolu tulkošanas studiju programmu mācību spēkiem, kā arī ņemot vērā tulkošanas pakalpojumu tirgus attīstības tendences, nonāca pie secinājuma, ka, atbilstoši LR MK 16.10.2001. noteikumu Nr. 442 2. pielikuma 7. un 8. punkta prasībām, akreditēto studiju programmu būtu lietderīgi pārveidot par studiju programmu „Tulkošana angļu – latviešu – krievu valodā” profesionālā bakalaura grāda iegūšanai.

Profesionālā bakalaura grāda iegūšana kopā ar tulka/tulkotāja kvalifikāciju

- 1) atvieglinās absolventiem tālāko studiju iespējas Latvijā un ārvalstu augstskolu maģistra studiju programmās;
- 2) atbildīs VeA Tulkošanas studiju fakultātes studentu ieinteresētībai kopā ar profesionālo kvalifikāciju iegūt arī bakalaura grādu.

Studiju programmas pārveidošana, ņemot vērā apstākli, ka jaunā programma būs jālicencē un pēc tam arī jāakreditē, notiks ļoti pakāpeniski, lai esošās, jau akreditētās programmas realizācijas laikā līdz 2005. g. 31. decembrim netiktu pārsniegt pieļaujamo izmaiņu līmenis. Tomēr izmaiņas ir neizbēgamas, jo jaunajai programmai pirms tās akreditācijas 2006. gadā, jau zināmu laiku jātiec aprobētai studiju praksē.

1. STUDIJU PROGRAMMAS MĒRĶI UN UZDEVUMI (ņemot vērā programmas pārveidi tuvākajā nākotnē)

Ventspils Augstskolas Tulkošanas studiju fakultātes profesionālā studiju programma “Tulkošana angļu-krievu-latviešu valodā” tika akreditēta 1999.g. 10. decembrī. Saskaņā ar LR Augstākās izglītības padomes 1999. g. 10. decembra lēmumu Nr. 73 izglītības un zinātnes ministrija izsniedza Akreditācijas lapu Nr. 014, ar ko Ventspils Augstskolai ir tiesības īstenot akreditētās studiju programmas un izsniegt valstiski atzītus diplomus par augstākās izglītības iegūšanu (sal. IZM Akreditācijas lapas pielikumu Nr. 014 – 0155 par tiesībām īstenot akreditēto profesionālo studiju programmu „Tulkošana angļu-krievu-latviešu valodā” tulkotāja

un tulka kvalifikācijas iegūšanai un piešķirt tulkotāja un tulka profesionālo kvalifikāciju tulkošanai angļu-krievu-latviešu valodā”).

VeA TSF studiju programma “Tulkošana angļu-krievu-latviešu valodā” tika akreditēta uz sešiem gadiem.

Minētās profesionālā bakalaura studiju programmas stratēģiskie mērķi ir:

- nodrošināt ekonomikas, kultūras un sociālajām vajadzībām atbilstošas studijas,
  - nodrošināt nozares zinātnu teorētiskajos pamatos sākot, profesijas standartiem atbilstošas, praktiski piemērojamas profesionālās studijas,
  - sagatavot kvalificētus mutiskās un rakstiskās tulkošanas speciālistus
- a) Latvijas valsts un pašvaldību iestādēm;
  - b) privātām tautsaimnieciskām struktūrām darbam Latvijā, citās Eiropas Savienības dalībvalstīs un ārvalstīs ārpus ES;
  - c) darbam Eiropas Savienības institūcijās pēc papildus kvalifikācijas iegūšanas.

Studiju programmas specifiskais mērķis ir sagatavot speciālistus, kuri spētu:

- profesionāli veikt mutiskās un rakstiskās tulkošanas darbus dažāda veida Latvijas un ārvalstu institūcijās, uzņēmumos un birojos;
  - balstoties uz iegūto izglītības un metodisko bāzi, kā arī apgūto profesionālo prasību un iemaņu kompleksu, konkurēt darba tirgū un opraīvi reaģēt uz izmaiņām tajā,
  - sekmīgi apgūt tālāku izglītību citās mācību iestādēs.
- Studiju programmas galvenie uzdevumi ir:
- sniegt studentiem nepieciešamās teorētiskās zināšanas, kā arī praktisko iemaņu un prasību kopumu, profesionāli augsta līmeņa mutiskās un rakstiskās tulkošanas pakalpojumu sniegšanai tautsaimniecībai nepieciešamās nozarēs (uzņēmējdarbība, mārketing, komercdarbības likumdošana);
  - sekmēt absolventu konkurētspēju mainīgos sociālekonomiskajos apstākļos un starptautiskajā darba tirgū;
  - īstenot padzījinātu zināšanu apguvi, kas nodrošina iespēju patstāvīgi izstrādāt tulkošanas metodiķu un veikt tulkošanas pasūtījumus aizvien jaunās nozarēs, kā arī ļaut turpināt studijas augstākās kvalifikācijas līmeņa sasniegšanai;

- nodrošināt studiju kvalitātes atbilstību Eiropas u.c. ekonomiski attīstīto pasaules valstu līmenim, pilnveidojot mācību procesa metodisko, zinātnisko un materiāli tehnisko nodrošinājumu, ceļot docētāju kvalifikāciju un veicinot sadarbību ar citām Latvijas un ārvāstu augstskolām;
- savlaicīgi pārveidot programmas saturu un pasniegšanas metodes, reaģējot uz izmaiņām tulkošanas darba tirgū, kā arī pareizi prognozējot izmaiņas tālākā nākotnē;
- veidot ciešu studiju procesa saistību ar reālo tulkošanas praksi;
- veikt zinātniskus pētījumus tulkojumzinātnes, terminoloģijas u.c. ar tulkošanas specifiku saistītu jautājumu nozarē, iesaistot šajās aktivitātes kā docētājus, tā arī studentus.

2. STUDIJU PROGRAMMAS ORGANIZĀCIJA

2.1. Studiju programmas strukturālās izmaiņas periodā pēc akreditācijas (1999. – 2002.)

Nemot vērā iepriekšējo gadu pieredzi, akreditācijas komisijas norādījumus un studējošo ieteikumus, kā arī nepieciešamību pārveidot studiju programmu atbilstoši otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standarta prasībām, kurā teikts, ka studiju prakses reālais apjoms precīzi jāpārveicina atbilstošā kredītpunktu apjomā, kā arī nosacījums, ka nebūtu vēlams pārsniegt maksimāli pieļaujamo kredītpunktu robežu, lika vēlreiz pārskatīt un optimizēt pašlaik īstenojamo studiju programmu. Programmas padome apzinājās, ka, saglabājot relatīvi nemainīgu programmas kredītpunktu kopējo apjomu, kredītpunktu skaita palielinājums vienā jomā neizbēgami izsauks kredītpunktu samazinājumu citā jomā. Tika nolēmts šīs izmaiņas izdarīt tā, lai paaugstinot studiju prakses kvalitāti kredītpunktu izteiksmē (26 KP), neieestu citu programmas komponentu kvalitātē, tāpēc studiju programmā ir izdarītas vairākas kvalitatīva un arī kvantitatīva rakstura izmaiņas. Šīkā šīs izmaiņas sk. tabulā 10. lpp.

Šīs plānotās izmaiņas nav uzskatāmas būtiskas attiecībā uz studiju programmu, bet skatāmas studiju kvalitātes uzlabošanas kontekstā.

Izmaiņas obligātais daļas kurss

Jaunu studiju kursu izveide

Sekojoš eksportu komisijas ieteikumam par nākošo tulkošanas speciālistu starpkultūru komunikācijas kompetences paaugstināšanu, 1. semestrī tika pievienots jauns kurss – „Ievads starpkultūru komunikācijā” (2 KP).

Studiju kursu izslēgšana no programmas

Studiju kursu izslēgšana no programmas saistīta ar kursu materiāla pasniegšanas optimizāciju, kas ļāva divu studiju kursu vietu apgūt vienā, kā arī tēkļaut mācību vietu citos studijuursos, kuros šī materiāla apguve studiju programmas padomei šķita pamatotāka. Šādu iemeslu dēļ no programmas tika izslēgts 2. semestra kurss „Rakstu valodas prakse II: tekstu tipi un kompozicionālie elementi”.

Studiju kursu nosaukumu maiņa

14 studiju kursiem tika izdarītas precizējošas izmaiņas kursu nosaukumā, nemainot šo kursu saturu: piemēram, tika precizēta kursa valoda (*Vispārīgā komunikācija angļu valodā* [...] *Normatīvā gramatika angļu valodā* [...]), *Francū valodas pamati*, *Lietiskās vācu valodas pamati*).

Izmaiņas obligātais izvēles daļas rakstiskās tulkošanas kurss

Jaunu studiju kursu izveide

3. semestrī, analogiski praktiskās tulkošanas specializācijai angļu – latviešu valodā, tika izveidots jauns kurss „Praktiskā (rakstiskā) tulkošana I A-K: informatīvie un uzņēmējdarbības teksti” (2 KP); nepieciešamība paaugstināt latviešu valodas tulkojumu valodas kultūras līmeni, noteica kursa „Tulkoto tekstu rediģēšana latviešu valodā” izveidi 4. semestrī; praktiskā darba pieredze vairāku gadu garumā studiju pēdējā semestrī noteica rakstiskās un mutiskās tulkošanas studiju plāna strukturālās maiņu tika izveidoti jauni studiju kursi – „Praktiskā (rakstiskā) tulkošana A-K-A” (2 KP), „Praktiskā (rakstiskā) tulkošana A-L-A” (1 KP) un „Konsekvīvā tulkošana III” (1 KP).

Studiju kursu izslēgšana no programmās

Sakarā ar jauno 8. semestra kursu izveidošanu, no šī semestra tika izslēgti mazāk optimālas struktūras studiju kursi „Praktiskā (rakstiskā un konsekvīvē) tulkošana I A-L-K” un Praktiskā (rakstiskā un konsekvīvē) tulkošana K-L-A”.

Studiju kursu nosaukumu maiņa

Šīs izmaiņas saistītas mainot tulkojamo tekstu tipu sakārtojumu pa semestriem, nemainot programmas saturu kopumā, bet šos elementus loģiski pakārtojot studentu profesionalitātes līmeņa izgausmei. (Sīkāk sk. minēto pielikumu).

Kredītpunktu samazinājums

Saisīts ar iepriekš docētā kursa vietas vienmērīgāku sadali pa vairākiem eksistējošiem studiju kursiem, lai novērstu iepriekš pastāvējušu disproporciju, kā arī dotu studentiem vairāk laika diplomdarbu pabeigšanai: piemēram, 8. semestra sinhronās tulkošanas kursam slodze tāpēc samazināta par 2 KP.

Plānotās izmaiņas kursu saturā

Domājot par turpmāko programmas attīstību un pilnveidošanu, kā arī ņemot vērā studentu aptaujas rezultātus, ir nepieciešams turpmāk:

- vairāk akcentēt kontrastīvo aspektu valodas prasmi un iemaņu apguvē (svešvalodu - angļu un krievu val.) gramatika kontrastīvajā aspektā;
- izdarīt izmaiņas docētāju darba metodikā, kas paredz ievērojamo studenta patstāvīgā darba daļas palielinājumu (noteiktā kredītpunktu apjoma dēļ studiju programmu nav iespējams paplašināt ar jauniem kursiem).

- strādāt pie tādiem projektiem, kuros mūsu partneri būtu ne tikai Rietumeiropas, bet arī Krievijas universitātes un augstskolas.

Vēlreiz jāuzsver, ka šīs plānotās izmaiņas nav uzskatāmas būtiskas attiecībā uz studiju programmu, bet skatāmas studiju kvalitātes uzlabošanas kontekstā.

Sem.	Kursi profesionālajā programmā	Izmaiņu veids	Sem	Kursi profesionālā bakalaura programmā
1.	4 KP Praktiskā (rakstiskā) tulkošana I A-L; informatīvie un publicistiskie teksti	Nosaukuma maiņa un KP samazinājums	1.	3 KP Praktiskās (rakstiskās) tulkošanas pamati I A-L
1.	Normatīvā gramatika angļu valodā I; valodā I; morfoloģija	Nosaukuma maiņa	1.	Normatīvā gramatika angļu valodā I; morfoloģijas teoriju un tās pielietojums
1.	Teksta leksikofonētiskā analīze angļu valodā I	Nosaukuma maiņa	1.	Teksta leksikofonētiskā analīze angļu valodā; teorija un tās pielietojums
2.	Latviešu valodas stilistika I; stilistiskā sistēma un normas	Nosaukuma maiņa	2.	Mūsdienu latviešu valodas attīstības tendences I
2.	Normatīvā gramatika angļu valodā II; sinakse	Nosaukuma maiņa	2.	Normatīvā gramatika angļu valodā II; sintakses teorija un tās pielietojums
2.	2 KP Starptautiskā uzņēmējdarbība un starptautiskās organizācijas	Pārcēts no 4. semestra	2.	
	Latviešu valodas stilistika II; stilu klasifikācija	Nosaukuma maiņa	3.	Mūsdienu latviešu valodas attīstības tendences II
5.	4 KP Praktiskā (rakstiskā) tulkošana V A-L; daiļproza un vides problēmas	Nosaukuma maiņa un KP samazinājums	5.	2 KP Praktiskā (rakstiskā) tulkošana V A-L; vides problēmas
5.	4 KP Praktiskā (rakstiskā) reklāmklešit un publicistika	Nosaukuma maiņa un KP samazinājums	5.	2 KP Praktiskā (rakstiskā) tulkošana VI A-A; publicistika
5.	Konsekvīvē tulkošana; teorija un prakse	Nosaukuma maiņa	5.	Konsekvīvē tulkošana; teorija un tās pielietojums
7.	8 KP Prakse	Izslēgts no programmas	7.	
7.		Pievienots	7.	22 KP Prakse un prakses dokumentu sagatavošana
7.		Pievienots	7.	2 KP Prakses praktiskums I; dialiteratūras tulkošana A-L
7.		Pievienots	7.	2 KP Prakses praktiskums II; reklāmklešu tulkošana A-L-A
8.	8 KP Diplomdarba seminārs (ar diplomdarbu)	Nosaukuma maiņa un KP palielinājums	8.	10 KP Bakalaura darbs 2 KP Bakalaura darba seminārs

- Latvijas Jauno tulku un tulkoņu konkurss VeA – programmas studenti šajā pasākumā piedalījās gan kā konkursanti, gan kā skolēnu snieguma vērtētāji, gan arī kā konferences organizācijas komitejas locekļi;
- VeA Atvērto durvju diena 2003.g. 5. aprīlī.
- VeA reklāmas braucienos uz Latvijas vidusskolām.

3.2. Akadēmiskā personāla pētnieciskās darbības un to ietekme uz studiju darbu

Akadēmiskā personāla pētnieciskā darbība lielā mērā ir saistīta ar specializāciju programmas ietvaros, ar lasītajiem lekciju kursiem un nodarbībām. Piemēram, asoc. prof. Jānis Sīlis, asoc. prof. Juris Balduncijs, asoc. prof. Maija Baltiņa, doc. Astra Skrābāne, lektori Guntars Dreijers un Ilze Ruža piedalījušies starptautiskās konferencēs ar referātiem par tulkošanas teorijas un, attiecīgi, terminoloģijas jautājumiem.

Programmas mācību spēku pētnieciskais darbs tulkojumzinātnes un terminoloģijas jomā nosaka arī diplomdarbu tēmas: „Terminologa darbs ar ES tekstu tulkojumiem” (J. Burtniece, vad. J. Balduncijs); „Tulkošanas uzdevumu posmi NATO standartizācijas līgumu tulkošanā” (A. Blūms, vad. J. Sīlis); „Konteksta ietekme uz tulkojuma izvēli” (J. Lubīņš, vad. J. Balduncijs); „Konferencetulkošana un piezīmju tehnikas aspekts” (J. Rijnieks, vad. J. Sīlis) u.c.

Studiju programmas un arī visas fakultātes ietvaros turpinājās darbs pie projekta „Latvijas nacionālās reālījas un to standartizētie nosaukumi angļu, vācu, franču un krievu valodā”. Ar projektu saistītās tēmas savā pētniecības darbā iekļāvuši gan mācībspēki, gan studenti: 2002./2003. akad. g. uzrakstīti un aizstāvēti 3 diplomdarbi.

3.3. Studējošo iesaistīšana pētnieciskajos projektos

Teorētisko studiju kursu ietvaros studentiem obligāti jāuzraksta zinātniskais darbs līdz 10 lpp. apjomā. Katrā semestrī studentam jāuzraksta vairāki (2 – 4) šāda rakstura darbi. Katrs darbs tiek vērtēts ar atzīmi pēc 10 punktu sistēmas.

2002./2003. akad. g. studējošie nebija tieši iesaistīti pētnieciskajos projektos, jo VeA, kā arī konkrētajā studiju programmā (arī katedrās) nav pētniecības darbam paredzētas bāzes – kopīgas tēmas, vietas, kur šī tēma tiek izstrādāta utt. Par studentu pētniecisko darbību nosacīti var uzskatīt diplomdarbu rakstīšanu, kas notiek TSF docētāju vadībā un zināmā mērā ir saistīti ar to zinātniskajām interesēm. Piem., asoc. prof. Juris Balduncijs vada darbus, kuros būtiski ir terminoloģijas veidošanas un attīstības jautājumi, asoc. prof. Jāņa Sīļa vadītajos darbos studentiem ir iespēja pētīt dažādus mutiskās tulkošanas un tulkošanās leksikas un frazeoloģijas standartizācijas jautājumus, dažādās ar tulkošanu (it īpaši – terminoloģijas tulkošanu) saistītas problēmas tiek analizētas lektoru Ievas Vizules, Ilzes Straupmanes, Natālijas Samušenkovas, Marutas Kohas, Lāsmaš Sīles, Vitas Balamas, Ilzes Ružas un Guntara Dreijera vadītajos diplomdarbos.

5. Vērtēšanas sistēma

Vērtēšanas sistēma un vērtēšanas rezultātu analīze.

Ventspils Augstskola mācību un zināšanu novērtēšanas metodes ir objektīvas un konsekventi piemērotas. Zināšanu un prasmiju līmeņa noteikšanai tiek vērtētas svešvalodu zināšanas, specifiskās izvēlētās specialitātes profesionālās zināšanas un vispārējās intelektuālās spējas, tai skaitā, spējas patstāvīgi apgūt uzdoto mācību vielu.

Studiju rezultātus VeA vērtē pēc diviem rādītājiem: kvalitatīvā un kvantitatīvā. Kvalitatīvais vērtējums, izmantojot 10 ballu skalas kritērijus, kur 10 ir augstākais novērtējums, bet 4 (gandrīz viduvēji) ir zemākais sekmīgais vērtējums.

Kvantitatīvais rādītājs – studiju priekšmeta apjoms kredītpunktos.

Ar atzīmi novērtē eksāmenus, kursa darbus un projektus, praksi, kā arī ieskaites tajos studiju priekšmetos, kuros eksāmens nav paredzēts.

Katrā semestrī iegūstamo kredītpunktu summa tiek norādīta studiju plānā. Izpildīto darbu kvantitatīvi novērtē katru semestri un studiju gadu, iedēļādi kontrolējot studenta izpildītā darba apjoma atbilstību studiju plānā paredzētajam.

Auditoriju nodarbībās un patstāvīgajās studijās iegūto zināšanu un prasmiņu kontrolei jābūt regulārai visu semestri. Katrs pasniedzējs savā studiju priekšmetā semestra laikā regulāri kontrolē studentu zināšanas, izmantojot studiju priekšmeta programmu un kursa aprakstā norādītos pārbaudes veidus (kontroldarbi, mājas darbi, referāti, kolokviji, prezentācijas utt.).

Priekšmeta studijas tiek uzskaitītas par sekmīgām, ja priekšmeta programmā noteiktās prasības tiek izpildītas saskaņā ar pasniedzēja noteikto kursa standartu, līdz pārbaudījuma perioda beigām, ja nav noteikts citādi (piem., saņemts pārbaudījuma kārošanas termiņa pagarinājums).

Mācību prakses vada un koordinē pasniedzējs- prakses vadītājs. Prakse jāaizsīst termiņā, kurš norādīts prakses dokumentācijā.

Pārbaudījumu rezultātus vērtē: ar atzīmi (10 ballu skalā) vai bez atzīmes (ieskaitīs, neieskaitīs).

Pārbaudījuma vērtējums jāieraksta kontrollapā. Pārbaudījuma veids noteiks katra studiju priekšmeta programmu.

Regulārs darbs semestrī ietekmē galīgo vērtējumu studiju priekšmetā.

Pasniedzējam ir tiesības noteikt prasības sekmīgām priekšmeta studijām. Ar tām studentus iepazīstina, uzsākot kārtējo semestri. Prasības ir atkarīgas no studiju priekšmeta īpatnībām un studiju organizācijas tajā.

VeA studentu aktivitātes veicināšanai akadēmiskajā un pētnieciskajā darbā arī šajā akadēmiskajā gadā tiek piešķirtas Ventspils pilsētas domes priekšsēdētāja, Latvijas Tranziņa biznesa asociācijas prezidenta Aivara Lemberga personālās stipendijas un "Ventspils Nafta" personālās stipendijas VeA labākajiem studentiem.

Vērtējot 2002./2003. akadēmiskā gada eksāmenu sesiju rezultātus, joprojām vērojama tendence, ka apmēram 1/5-1/6 daļa studentu kāro eksāmenu vai ieskaiti vēlāk nekā grupas pamatdaļa. Pasniedzēju starpā būtu vēlams konsultēties par konkrētiem vienotiem vērtēšanas kritērijiem, ņemot vērā VeA jārod iespēja organizēt docētāju seminārus par sekmīgu vērtēšanu.

6. Studējošie

5.1. Studējošo skaits programmā

* studējošo kopskaits - 112;

* I kursā imatrikulēto skaits - 35;

* absolventu skaits - 57;

5.2. Studējošo aptaujas un to analīze

Turpinot iepriekšējo akadēmisko gadu praksi, vairums pasniedzēju savu kursu beigās veic neformālas aptaujas, lai uzzinātu studentu viedokli un to ņemtu vērā turpmākajā darbā.

Visumā studenti pozitīvi vērtē kursu saturu un pasniegšanas metodes, tomēr atsevišķi studenti mēdz norādīt uz zināmu vienmuļību nodarbībās un izdales materiālu sliktu kvalitāti. Aptaujas parāda, ka studenti mācību vielu apgūst pārsvarā bāstoties uz pasniedzēja izdalīto materiālu, papildu literatūru galvenokārt tiek izmantota teorētiskajosursos, rakstot pētniecības darbu. Joprojām aktuāls būtu pētījums par to, kā studenti strādā ārpus lekcijām un nodarbībām, kāds ir laika patēriņš un kādas darba formas viņi izmanto.

5.3. Absolventu aptaujas un to analīze

Programmas absolventi līdz šim aptaujāti neformāli. Šo aptauju tēmas skānušas programmas saturu saistībā ar darba tirgus specifiku, absolventu tālākās studijas maģistra grāda iegūšanai un tulkošanas studiju maģistrantūras veidošanas lieldarbu VeA TSF.

5.4. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Lekcijās, semināros un praktiskajās nodarbībās studenti regulāri sniedz priekšlikumus studiju darba uzlabošanai un pārveidošanai. Fakultātes līmenī studiju darba pilnveidošanas procesā piedalās 2 programmas studenti, kas no pārējo programmas studentu vidus tiek ievēlēti TSF Domē.

Ar nožēlu jākonstatē, ka 2002./2003. akadēmiskajā gadā neviens TSF pārstāvis nevēlējās kandidēt dalībai VeA studentu pašpārvaldē. Fakultātes un arī studiju programmas vadība 2003./2004. akadēmiskajā gadā apņēmies darīt visu, lai situācija mainītos pozitīvā virzienā.

6. Studiju programmā nodarbinātais akadēmiskais personāls

6.1. Akadēmiskā personāla skaits (neiekļaujot studiju programmas izvēles daļas realizācijā iesaistītos docētājus):

- akadēmiskā personāla kopskaits - 15;
- akadēmiskais personāls ar habilitētā doktora grādu - 1;
- akadēmiskais personāls ar zinātnes doktora grādu - 5;
- akadēmiskais personāls ar maģistra grādu - 8.

Maija Baltiņa, filoloģijas doktore, asociētā profesore
 Juris Baldunčiks, filoloģijas doktors, asociētais profesors
 Jānis Sīlis, filoloģijas doktors, asociētais profesors
 Astra Skrābāne, filoloģijas doktore, docente
 Andrejs Veisbergs, filoloģijas habilitētais doktors, asociētais profesors
 Ieva Zauberga, filoloģijas doktore, asociētā profesore
 Pēteris Zāļiņš, MBA, docents
 Ilze Ruža, filoloģijas maģistre, lektore
 Maruta Koha, lektore
 Diāna Pavlovska, pedagoģijas maģistre, lektore
 Natālija Samušenkova, filoloģijas maģistre, asistente
 Ilze Straupmane, filoloģijas maģistre, lektore
 Ieva Vizule, pedagoģijas maģistre, lektore
 Guntars Dreijers, filoloģijas maģistrs, lektors
 Zane Kuzma (tag. Stūre), asistente

6.2. Akadēmiskā personāla kvalifikācijas atbilstība struktūrvienības mērķu un uzdevumu īstenošanai:

Visi rakstiskās un mutiskās tulkošanas studiju kursu docētāji ir ar akadēmisko un profesionālo tulkošanas pieredzi un iespēju robežās turpina tulkina un tulkotāja praksi.

Asoc. prof. Jānis Sīlis ir Valsts valodas komisijas loceklis, studiju programmu eksperts, asoci. prof. Juris Baldunčiks ir IITF (Starptautiskā terminoloģijas pētniecības institūta) biedrs, lekt. Ilze Straupmane – ISEC angļu valodas eksāmena komisijas eksperte.

- akadēmiskā personāla zinātniskās biogrāfijas

Sk. pašnovērtējuma ziņojuma pielikumu.

- piedalīšanās projektos un to vadība

Studiju programmas mācību spēki 2002./2003. g. akadēmiskajā gadā piedalījās šādos projektos:

- LZP finansēts projekts „Latviešu valodas praktiskā stilistika” – asoci. prof. J. Sīlis;
- Starptautiska konference „Valoda starpkultūru komunikācijā” – visi studiju programmas pasniedzēji;
- Informācijas tulkošana un tulkojumu rediģēšana Ventspils pilsētas elektroniskās informācijas sistēmai: tulkojumi angļu un krievu valodās Ventspils mājas lapai, tagad – Ventspils portālam – lektores Ieva Vizule un Diāna Pavlovska;
- Latvijas reāliju standartizēts tulkojums lielākajās Eiropas valodās (angļu, vācu, franču un krievu) – asociētie profesori Maija Baltiņa, Juris Baldunčiks un Jānis Sīlis; projekts tiek īstenots no 2002. gada janvāra un 2002. g. to finansēja no Valsts valodas komisijas līdzekļiem; 2003. gadā šī un līdzīgu projektu finansējums pārgāja IZM pārziņā un konkrētajam projektam vairs netika atjaunots, jo prioritāte tika piešķirta ar valsts valodu saistītiem izglītības projektiem;
- Leonardo da Vinči projekts „Team Teaching – Transfer and Boundary Zones in Content and Language Integrated Learning”. Projekta būtība: profesijas apgušana ar svešvalodas kā studiju kursa mācību valodas palīdzību, īpašas metodikas izstrādāšana, kas paredzēta pasniedzēju grupas darbam, kurā ietilpst

„priekšmeta” un „valodas” pasniedzējs: projekta VeA grupas vadītājs – asoc. prof. J. Sīlis, grupas locekļi – asoc. prof. J. Balduncīks un lekt. Maruta Koha.

f) Latviesu valodas kurss Interneta – Lauro Polyechnic (Somija) piesaistītais finansējums. Kurša ievaddaļā – Latvijas studiju materiāla minimums angļu valodā (Latvija, tās valoda un kultūra). Pamata daļā – latviešu valoda iesācējiem bez priekšzināšanām 2 KP aplomā. Darba vide: programmatūra “Discendum Optima”. Projekta dalībnieki: asociātie profesori Maija Balhina, Juris Balduncīks un Jānis Sīlis, lektors Guntars Dreijers.

g) Studiju kursa „Valoda un mūsdienu kultūrvidē” tālākā attīstība, finansē Valsts valodas komisija un IZM – asoc. prof. Maija Balhina.

h) LEONARDO DA VINCI programmas ietvaros projekts QUALSPELL / Quality Assurance in Language for Special Purposes/ sadarbībā ar Tallinas Tehniskās Universitātes Valodu centru. Projekts darbojas no 01.01.2003.-31.12.2004. Projekta mērķis: izstrādāt vienotas pamatprasības svešvalodas (angļu) apmācībai Baltijas valstīs, sadarbībā ar projektā iekļautajām Eiropas valstīm- Vāciju un Lielbritāniju; uzdevums: izstrādāt efektīvu vērtēšanas sistēmu, kas ļautu pielīdzināt svešvalodu apmācības kursoš augstskolās un universitātes iegūtos kredītpunktus – projekta dalībnieci: lektore Vita Balama, Ilze Ruža un Iāsmā Sīle

6.3. Akadēmiskā personāla attīstības, apmācības un attīstības politika

Akadēmiskais personāls tiek komplektēts saskaņā ar studiju programmas vajadzībām, izmantojot augsti kvalificētu pasniedzēju darbu. Akadēmiskais personāls tiek papildināts, pieaugot studējošo skaitam un pasniegto priekšmetu skaitam. Pieņemot darbā jaunu docētāju, tiek izsludināts konkurss uz vakanto vietu un pretendentiem organizēta atklātā nodarība, kurā asistē ierīcētie augstskolas docētāji un administrācijas pārstāvji. Darbā pieņemtais docētājs tiek informēts par tālākizglītības iespējām gan pedagoģiskās, gan profesionālās kvalifikācijas paaugstināšanai. Pedagoģiskās kvalifikācijas celšanai tiek izmantotas gan studijas maģistrantūrā LU Pedagoģijas fakultātē, Moderno valodu fakultātē un citās augstskolās, kā arī speciāli kursi pedagoģijā. Profesionālās kvalifikācijas celšanai tiek

izmantoiti galvenokārt sadarbības projekti ar citām augstskolām un ar izglītību saistītām iestādēm.

2002./2003. akadēmiskajā gadā kvalifikāciju celīši šādi studiju programmas pasniedzēji:

- Lektore Ilze Ruža iestājusies un studē LU Pedagoģijas fakultātes doktorantūrā.
- Lektore Vita Balama studē LU Pedagoģijas fakultātes doktorantūrā.
- Lektore Maruta Koha studē LU Pedagoģijas fakultātes maģistrantūrā.
- Asistente Natālija Samušenkova ieguvusi filoloģijas maģistra grādu Peterburgas Universitātē.
- Asistente Zane Kuzma (tag. Stīre) iestājusies un studēja LLU pedagoģijas maģistrantūrā

7. Finanšu avoti un infrastruktūras nodrošinājums

Ventspils Augstskola ir valsts augstskola, bet akreditācijas momentā un kopš augstskolas dibināšanas VeA un arī konkrētā studiju programma pilnībā tika finansēta no Ventspils pilsētas pašvaldības budžeta līdzekļiem. 2000./2001. akadēmiskajā gadā blakus pilsētas finansējumam tika panākts arī valsts finansējums, pamatojoties uz Latvijas Republikas Ministru Kabineta 1997. gada 23. jūlija rīkojumu Nr.384 un 1997. gada 1. septembra līgumu starp LR MK un Ventspils pilsētas domi “Par Ventspils Augstskolas finansēšanu”, finansējumam no valsts budžeta vajadzēja sākties no 1999. gada 1. janvāra. 2001./2002. akadēmiskajā gadā valsts finansējuma īpatsvars pieauga. Jau pastāvošajiem diviem (valsts un pašvaldības) finansējuma avotiem pievienojās vēl divi – fizisko un juridisko personu iemaksas, jo studiju programmā tika uzskaita t. s. “maksas” studentu uzņemšana.

Studiju procesa nodrošināšanai tika - tulkotāja profesionālo augstāko studiju programmu tiek izmantota Ventspils Augstskolas materiālā un informācijas tehnoloģijas bāze. Nodarbības studiju programmā studējošajiem notiek Ventspils Augstskolas I un II korpusa telpās Ventspilī, Inženieru ielā 101.

Studējošie mācību procesā izmanto Ventspils bibliotēku un tās VeA filiāli (VeA bibliotēka kopš 2000./2001. atrodas augstskolas II korpusā un tās platība ir seškārtīgi palielinājusies, salīdzinājumā ar sākotnējo), lingvistikas kabinetu ar 12 studentu un 1 docētāja darba vietām (šajā kabinetā studentu un pasniedzēju

vajadzībām paredzēti 13 magnetofoni, videomagnetofons, multimediju dators un satelīttelevīzijas uztvērējs).

Diemžēl jāatzīst, ka 6 augstskolas darba gados lingvistikas kabineta aprīkojums (galvenokārt studentu darba vietas) ir nolietojies, fiziski un arī morāli novecojis – pastāvīgi darba spējīgas ir tikai 2/3 no visa aprīkojuma, jo 2-3 magnetofoni regulāri tiek laboti. Tā kā arī studentu skaits karā kursā ir palielinājies par 70%, kļūst skaidrs, ka esošais kabinets jau tuvākajā nākotnē nespēs apmierināt studiju programmas prasības, tāpēc, lai strauji nepalielinātos izmaksas (pastāvīgs remonts un docētāju algas), būtu nepieciešama jauna lingvistikas kabineta izveide, kurā būtu pašreizējam tehnikas attīstības līmenim atbilstošs aprīkojums un vismaz 20 studentu darba vietas.

Īpaši sinhronās tulkošanas studiju kursu vajadzībām tiek izmantotas 2 tulkošanas kabīnes, kas aprīkotas ar visām nepieciešamajām iekārtām. Mācību vajadzībām īpaši pārsliedzot kanālus, vienā nodarbībā vienlaicīgi var tulkot 4 studenti; ja nākotnē tiktu aprīkota arī 3. tulkošanas kabīne, kas pašlaik netiek lietderīgi izmantota, tad vienlaicīgi tulkot varētu 6 studenti.

Vertējamajā periodā VeA ir 4 datorklases ar 120 datoriem atbilstošu informatīvo nodrošinājumu, kā arī pastāvīgu pieslēgumu Internetam. VeA docētājiem un studentiem ir savas e-pasta adreses, augstskolas interneta, intraneta un vēstkopu serveris tiek nemūžīgi paplašināts un pilnveidots.

VeA datornodrošinājuma pakāpe ir viena no visaugstākajām valstī: pirmajos akadēmiskajos gados uz katrēm 3-4 studentiem bija viens dators, tagad studentu skaits uz 1 datoru ir 6 - 7. Ar savu datoru nodrošināts arī katrs pasniedzējs. Pašlaik aktuāls jautājums ir visa iespaidīgā aparatūras klāsta nodrošināšana ar atbilstošu programmatūru – speciālām tulkošanas programmām, kā arī programmām valodu apguvei dažādos līmeņos.

Visi VeA bibliotēkā esošie izdevumi fiksēti elektroniskajā katalogā, ir automatizēta arī lasītāju apkalpošana. Visu bibliotēkas darbības sfēru automatizāciju nodrošina sistēma IT ALISE.

Bibliotēkas fondu 2003.gada vidū veido vairāk kā 14 00 sējumi un 460 audiovizuālie materiāli (audio un video kasetes, CD-ROM) valodniecībā, tulkojuminātne, literatūrzinātnē, uzpēmdarbībā, mikroekonomikā, makroekonomikā, finansēs, tirguzinībā, jurisprudencē, filozofijā, psiholoģijā u.c.

4382 izdevumi ir latviešu valodā, bet 9618 izdevumi - svešvalodās (no tiem 5740 - angļu valodā). Bibliotēkas fondu papildināšanu veic attiecīgo programmu docētāji, izmantojot jaunākos izdevniecību reklāmu katalogus.

Bibliotēkas lasītājiem ir pieeja starptautiskām pilntekstu datu bāzēm, kuras nodrošina līgums ar Latvijas Bibliotēku konsorciju. Lasītājiem ir iespēja izmantot arī Latvijas bibliotēku vienoto lasītāju karti, kas nodrošina iespēju kļūt par abonentu Latvijas nozīmīgākajās zinātniskajās un akadēmiskajās bibliotēkās (Nacionālajā bibliotēkā, Misiņa bibliotēkā, LZA Fundamentālajā bibliotēkā, LU Fundamentālajā bibliotēkā, RTU bibliotēkā, LLU bibliotēkā u.c.).

Bibliotēkas tālākai attīstībai VeA budžetā katru gadu paredzēts nozīmīgs finansējuma apjoms. Tomēr, ņemot vērā atbilstošā profila ārzenju augstskolu pieredzi, vēl joprojām aktuāla ir tā literatūras klāsta, būtiski paplašināšana, kas saistīts ar tulkošanas teoriju un praksi.

Tulkošana no angļu valodas uz latviešu valodu un otrādi ir joma, kurā pasaulē nav pieejama mācību, metodiskā un zinātniskā literatūra (Latvijā vērā nemama attīstība šajā jomā vērojama LU Moderno valodu fakultātes Sastatāmās valodniecības nodalā). Tāpēc studiju programmas docētāji strādā pie materiālu sagatavošanas attiecīgajos studijuursos.

Īpaši aktuālas šādas publikācijas ir jomās, kas saistās ar tulkošanas teoriju un praksi, terminoloģiju un leksikogrāfiju, sastatāmo valodniecību, tulkošanas vēsturi Latvijā, kā arī nacionālo reāliju tulkošanas tradīcijām un jaunajām tendencēm.

Fiziskās kultūras un sporta nodarbībām studentiem ir iespējas izmantot Ventspils Olimpisko sporta halli, ledus halli, vieglatlētikas zāli, futbola laukumu un tenisa kortus Ventspilī, Lielajā prospektā 29-1, peldbaseinu Ventspilī, Sarkanmuižas dambī 1 un sporta spēļu laukumu augstskolas dārzā.

8. Ārējie sakari

8.1. Saistība ar darba devējiem

Studiju programmai, raugoties no vērtējamā perioda beigu punkta, bijuši trīs izlaidumi, tāpēc programmas absolventi kļuvuši par daudz darba devēju institūciju pārstāvjēm, ar kuriem studiju programmai notiek regulāra informācija apmaiņa. Šādu

institūciju loks tēver LR Saeimā, LR Valsts kanceleju, Tulkšanas un terminoloģijas centru, LR Galveno muitas pārvaldi, Latvijas Olimpisko komiteju, ASV vēstniecību, Rīgas, Ventspils, Liepājas un Cēsu domes, Rīgas tulkšanas birojus, Ventspils muitu, Ielākos Ventspils uzņēmumus (a/s „Ventspils Nafta”, „Ventbunkers”, „Ventamonjāks”, „Kālija parks”, Ventspils Brīvostas pārvalde u.c.).

8.2. Sadarbība ar līdzīgām studiju programmām

Verējamajā periodā šāda sadarbība notikusi ar Latvijas Universitātes Moderno valodu fakultātes Sasārtāmās valodniecības nodaļu un Pedagoģijas fakultāti, kā arī ar tulkšanas studiju programmām RTU Valodu institūtā, Starptautiskajā praktiskās psiholoģijas augstskolā, Ekonomikas un kultūras augstskolā, kā arī Sociālo tehnoloģiju augstskolā.

Sekmīgi uzsāta sadarbība ar Laureā Politechnic Somijā, īstenojot

- 1) Leonardo da Vinci projektu „Team Teaching in Foreign Language Professional Education”, kurā bez Ventspils Augstskolas un Latvijas Lauksaimniecības Universitātes piedalās arī 8 citi partneri - augstskolas un līdzīgas institūcijas no Somijas, Spānijas, Polijas un Liebrānijas.
- 2) Projektu „Tālmācības studiju kurss 'Latviešu valoda Internetā’”.

8.3. Ārvalstu vieslektoru skaits programmā

Parākta vienošanās ar Fulbraita stipendiju fondu par viesprofesoru ASV studijās nākošā akadēmiskā gada rudenī semestrī.

9.4. Studējošie, kas studējuši ārvalstīs

III kursa studente Dana Reizniece – studēja Hāne Politechnic Valkeakoski.

9. Studiju programmas attīstības perspektīvas

1. Studentu un absolventu izteikumi liecina, ka vairums vēlētos, lai augstākā profesionālā izglītība tiktu iegūta kombinācijā ar bakalaura grādu. Lai novērstu

problēmas, kas programmas absolventiem varētu rasties ar izglītības turpināšanu maģistra līmenī, studiju programmas padome pieņemusi lēmumu pēc pārveidzējā akreditācijas perioda beigām pašlaik jau nedaudz pārveidoto studiju programmu (izmaiņas veiktas saskaņā ar LR Ministru kabineta noteikumiem Nr. 481 par otrā līmeņa profesionālās izglītības valsts standartu – sk. Pieikumus Nr.1 un Nr.2) iesniegt licencēšanai un akreditācijai kā profesionālā bakalaura programmu.

2. Jāapsver iespēja fakultātes abas eksistējošās studiju programmas nākošajā akreditācijas periodā pārveidot par vienu programmu ar divām („angļu” un „vācu”) apakšspecializācijām.
3. Ņemot vērā Eiropas Savienības noteikumus, ka tulkēm un tulkotājiem uz dzimto valodu jātulko no 2 ES oficiālajām valodām, jāapsver iespēja par angļu – vācu - latviešu valodu apakšspecializācijas izveidošanu, kas pastāvētu paratēli ar angļu – krievu - latviešu apakšspecializāciju.
4. Savukārt, angļu – krievu - latviešu apakšspecializācijā arvien aktuālāka kļūst tulkšana no latviešu valodas krievu valodā un otrādi. Šajā sakarā būtu nepieciešams ieviest attiecīgus jaunus praktiskās tulkšanas kursus (samazinot angļu – krievu un krievu – angļu valodu kombinācijas praktiskās tulkšanas kursus), kā arī palielināt krievu valodas nodarbību skaitu un optimizēt šīs valodas apguvi, jo vērojams, ka strauji pasīkstinās latviešu reflektantu zināšanas krievu valodā.
5. Pašlaik īstenojamā profesionālā studiju programma, kā arī plānotā profesionālā bakalaura studiju programma nedaudz tālākā nākošā būtu visai efektīvi izmantojama par bāzi tulkšanas studiju programmai profesionālā maģistra grāda iegūšanai, kuras iespējams modelis būtu neklātiešnes un tālmācības formu kombinācija.

Pielikums Nr. 1

Studiju programmas saturs 2002./2003. akadēmiskajā gadā

Kursa nosaukums	Se m.	Pārbaudes forma	Kp
Obligātā daļa : 99 kredītpunkti			
Obligātie translatoģijas un valodas teorijas kursi (jāiegūst 20 kredītpunkti)			
1. Ievads tulkošanā I: tulkošanas veidi un tekstu tipi	1	ieskaite	2
2. Ievads starpkultūru komunikācijā	1	eksāmens	2
3. Ievads tulkošanā 2: leksikofrazeoloģisko, morfosintaktisko un stila elementu tulkošanas vispārīgie principi	2	eksāmens	2
4. Mūsdienu latviešu valodas attīstības tendences I	2	ieskaite	2
5. Ievads valodniecībā	2	eksāmens	2
6. Mūsdienu latviešu valodas attīstības tendences II	3	eksāmens	2
7. Sastatāmā valodniecība	3	eksāmens	2
8. Angļu valodas stilistika	4	eksāmens	2
9. Krievu valodas stilistika	6	eksāmens	2
10. Tulkošanas teorija	6	eksāmens	2
Obligātie kursi profesionālās kompetences paaugstināšanai svešvalodās (jāiegūst 41 kredītpunkts)			
1. Vispārīgā komunikācija angļu valodā I: situatīvie modeļi	1	eksāmens	2
2. Angļu valodas normatīvā gramatika I: morfoloģijas teorija un tās pielietojums	1	ieskaite	4
3. Teksta leksikostilistiskā analīze angļu valodā I: teorija un tās pielietojums	1	eksāmens	2
4. Angļu valodas fonētika	1	ieskaite ar atzīmi	2
5. Angļu valodas rakstu valodas prakse I: pareizrakstība un interpunkcija	1	ieskaite	1
6. Mūsdienu krievu valoda I	1	ieskaite	2
7. Franču/vācu valodas pamati I	1	ieskaite	2
8. Vispārējā komunikācija 2: angļu valodas retorika	2	eksāmens	2
9. Angļu valodas normatīvā gramatika 2: sintakse	2	ieskaite	4
10. Teksta leksikostilistiskā analīze angļu valodā 2	2	eksāmens	2
11. Mūsdienu krievu valoda 2: situatīvie modeļi	2	ieskaite	2
12. Franču/vācu valodas pamati 2: situatīvie modeļi	2	ieskaite	2
13. Uzņēmējdarbības valoda 1: pārvaldība un darba tirgus	3	eksāmens	2
14. Lietišķā sarakste angļu valodā	3	ieskaite	2
15. Krievu valoda: uzņēmējdarbībā	3	ieskaite	2
16. Lietišķās franču/vācu valodas pamati I	3	ieskaite	2
17. Uzņēmējdarbības valoda 2: uzņēmējdarbība un finanses	4	eksāmens	2

18. Krievu valoda: lietišķie teksti	4	ieskaite	2
19. Lietišķās franču/vācu valodas pamati 2	2	ieskaite	2
Obligātie valstniecības kursi (jāiegūst 4 kredītpunkti)			
1. Valstniecība: Ielbriņģu studijas	3	eksāmens	2
2. Valstniecība: ASV studijas	4	eksāmens	2
Obligātie kursi profesionālās informatīvās kompetences paaugstināšanai (jāiegūst 8 kredītpunkti)			
1. Uzņēmējdarbības pamati	1	eksāmens	2
2. Tirgvedības pamati	2	eksāmens	2
3. Finanšu pamati	3	eksāmens	2
4. Starptautiskā uzņēmējdarbība un starptautiskās organizācijas PRAKSE ar praktiskiem (26 kredītpunkti)	4	eksāmens	2
7	7		26
Prakse	7	atzīvēšana	22
Prakses praktikums I: daliliteratūras tulkošana A-L	5	eksāmens	2
Prakses praktikums II: reklāmtestu tulkošana A-L-A	5	Eksāmens	2
DIPLOMDARBS (8 kredītpunkti) kopā ar diplomdarba semināru (2 kredītpunkti)	8	Aizstāvēšana ar atzīmi	10
Obligātās izvēles kursi (B daļa):			
Praktiskās tulkošanas kursi (jāiegūst 56 kredītpunkti)			
1. Praktiskā (rakstiskā) tulkošanas pamati I A-L	1	ieskaite ar atzīmi	4
2. Praktiskā (rakstiskā) tulkošana 2 A-L: elementārie un speciālie teksti	2	ieskaite ar atzīmi	4
3. Praktiskā (rakstiskā) tulkošana 3 A-L, L-A: makroekonomikas un uzņēmējdarbības teksti	3	ieskaite ar atzīmi	6
4. Praktiskā (rakstiskā/konsekuīva) tulkošana 4 A-L: transporta operācijas un tehnoloģiskie procesi	4	ieskaite ar atzīmi	6
5. Tulkoto tekstu rediģēšana latviešu valodā	4	eksāmens	2
6. Praktiskā (rakstiskā) tulkošana 5 A-L: vides problēmas	5	ieskaite ar atzīmi	2
7. Praktiskā (rakstiskā) tulkošana 6 L-A: publicistika	5	ieskaite ar atzīmi	2
8. Konsekuīva tulkošana I: teorija un tās pielietojums	5	ieskaite ar atzīmi	4
9. Praktiskā (rakstiskā) tulkošana 1 A-K: informatīvie un uzņēmējdarbības teksti	4	ieskaite ar atzīmi	2
10. Simhronā tulkošana I: teorija un sagatavošanas posms	6	ieskaite ar atzīmi	4

11. Praktiskā (rakstiskā) terminoloģija	tulkošana	7 A-L: juridiskā	6	ieskaite ar atzīmi	4
12. Praktiskā (rakstiskā) juridiskie teksti	tulkošana	2 A-K: ekonomiskie un juridiskie teksti	6	ieskaite ar atzīmi	4
13. Praktiskā (rakstiskā) juridiskie teksti	tulkošana	3 K-A: ekonomiskie un juridiskie teksti	6	ieskaite ar atzīmi	4
14. Konsekutīvā tulkošana	2: situatīvie modeļi un tulkošanas tipi		6	ieskaite ar atzīmi	2
15. Simhronā tulkošana	2: treniņposms un prakse		8	eksāmens	2
16. Praktiskā (rakstiskā) tulkošana	1 A-L, A-K, K-L		8	eksāmens	2
17. Konsekutīvā tulkošana	III		8	eksāmens	2
<i>Brīvās izvēles (C daļa) kursi</i>			3 rīdz	ieskaite	
<i>(Ieņemst 6 kredītpunkti)</i>			6		
Kursi no Ventspils Augstskolas piedāvāto brīvās izvēles kursu saraksta					Kat -rā pa 2
Kopā: A daļa – 99 Kp, B daļa – 56 Kp, C daļa – 6 Kp					
171 kredītpunkts					

Pielikums Nr. 2

Programmas saturs saistībā ar profesijas standartu prasībām

Programmas „*Tulkošana angļu – latviešu - krievu valodā*” profesionālā bakalaura grāda iegūšanai saturs nodrošina profesionālo kompetenci jeb zināšanu un prasmi kopumu, kas paredzēta 5. kvalifikācijas līmeņa profesijas standartā „Tulks” (reģistrācijas Nr. PS 0101, apstiprināts ar IZM 2002. g. 10. jūlija rīkojumu Nr. 405) un 5. kvalifikācijas līmeņa profesijas standartā „Tulkotājs” (reģistrācijas Nr. PS 0102, apstiprināts ar IZM 2000. g. 10. jūlija rīkojumu Nr. 405), proti:

Zināšanas

Tulka un tulkotāja zināšanas tiek apgūtas šādos programmas studijuursos:

- *Darba valodas (zināšanu līmenis – pielietošana)* – studiju kurssos
- *Vispārīgā komunikācija angļu valodā I: situatīvie modeļi,*
Teksta leksikostilistiskā analīze angļu valodā II,
Uzņēmējdarbības valoda I: menedžments un darba tirgus,
Uzņēmējdarbības valoda II: business un finanses,
Mūsdienu krievu valoda I,
Mūsdienu krievu valoda II,
Krievu valoda uzņēmējdarbībā I,
Krievu valoda uzņēmējdarbībā II,
Krievu valoda uzņēmējdarbībā II,
- *Visos praktiskās (rakstiskās) tulkošanas kurssos, konsekutīvās un simhronās tulkošanas kurssos, kuros tiek tulkots no un uz angļu un krievu valodu.*
- *Dzīvē valoda (zināšanu līmenis – pielietošana)* – studiju kurssos
- *Mūsdienu latviešu valodas attīstības tendences I,*
Mūsdienu latviešu valodas attīstības tendences II,
Tulkoto tekstu rediģēšana latviešu valodā,
Visos praktiskās (rakstiskās) tulkošanas kurssos, konsekutīvās un simhronās tulkošanas kurssos, kuros tiek tulkots no un uz latviešu valodu.
- *Starpkultūru komunikācija (zināšanu līmenis – pielietošana)* – studiju kurssos
Ievads starpkultūru komunikācijā.

Vispārīgā komunikācija angļu valodā I: situatīvie modeļi, Vispārīgā komunikācija II: angļu valodas retorika.

- Tulkošanas teorija un metodika (zināšanu līmenis – pielietošana) – studiju kurss

Ievads tulkošanā I: tulkošanas veidi un tekstu tipi, Ievads tulkošanā II,

Konsekutīvā tulkošana: teorija un tās pielietojums, Sinhronā tulkošana I: teorija un sagatavošanās posms, Sinhronā tulkošana II: treniņposms un prakse, Tulkošanas teorija.

- Māsdāņu tehnoloģijas profesionālajā tulkošanā (zināšanu līmenis – pielietošana) – studiju kurss

Ievads tulkošanā I: tulkošanas veidi un tekstu tipi, Ievads tulkošanā II,

Sinhronā tulkošana I: teorija un sagatavošanās posms, Sinhronā tulkošana II: treniņposms un prakse.

- Zināšanas par ekonomiskiem, politiskiem, sociālajiem un kultūras procesiem (zināšanu līmenis – izpratne) – studiju kurss

Uzņēmējdarbības pamati,

Starptautiskā uzņēmējdarbība un starptautiskās organizācijas, Valstsmācība: Lielbritānijas snudijas, Valstsmācība: ASV studijas,

Brīvās izvēles kurss politikas zinātnē un kultūras vēsturē.

- Zināšanas par priekšmetu jomu vai tulkošanas darba sfēru (zināšanu līmenis – izpratne) – studiju kurss

Uzņēmējdarbības pamati,

Starptautiskā uzņēmējdarbība un starptautiskās organizācijas.

Prasmes

I. Kopīgās prasmes

- a) Tulka un tulkošanas kopīgās prasmes tiek apgūtas šādos programmas studijuursos:

- prasmie iegūti nepieciešamo profesionālo informāciju –

visos tulkošanas kompetences attīstības kursos, bakalaura darba seminārā, brīvās izvēles daļas datorkursā,

- prasmie izprasi savstarpēji saistīto darba procesa daļu izpildes secību un to racionālu organizāciju –

visos tulkošanas kompetences attīstības kursos;

- prasmie lietot nozares terminoloģiju, tehniskos standartus –

visos tulkošanas kompetences attīstības kursos, Ievads tulkošanā I un II,

Tulkošanas teorija,

Ekonomikas un pārvaldības terminoloģija,

Juridiskā terminoloģija;

- prasmie lietot ar nozari saistītos normatīvos aktus –

visos tulkošanas kompetences attīstības kursos, brīvās izvēles kursā tiesību pamatos.

- prasmie ievērot nozares profesionālo ētiku –

Ievads tulkošanā I un II,

Konsekutīvā tulkošana: teorija un tās pielietojums,

Sinhronā tulkošana: teorija un sagatavošanās posms.

- b) Tulkošanas nepieciešamās kopīgās prasmes:

- veikti zinātniski-pētniecisko darbu un noformēt zinātniska pētījuma pārskatus

Ievads tulkošanā II,

Angļu rakstu valoda II: zinātniskais stils,

Bakalaura darba seminārs,

Bakalaura darbs.

- rakstīti pētījuma/pārskata darbu –

Ievads tulkošanā II,

Ievads valodniecībā,

Sastādītā valodniecība,

Lielbritānijas snudijas,

Angļu valodas stilistika.

2. Specifiskās prasmes

a) Tulka un tulkojāna specifiskās prasmes tiek apgūtas šādos programmas studiju kursos:

- *Iecamas dzinās un apgūtas svešvalodas zināšanas* – sk. studiju kursus, kas minēti zināšanu sadaļas darbā valodu un dzinās valodas apakšpunktos;

- *Prasme novērtēt savu profesionālo iemaņu un prasņu atbilstību profesijas standartam un starptautiskā darba tirgus prasībām* –

visos tulkošanas kompetences attīstīšanasursos,
tulkošanas prakses gaitā.

- *Prasme analizēt, vērtēt un izmantot savas nozares pētījumus un jaunās tehnoloģijas* –

Ievads tulkošanā I: tulkošanas veidi un tekstu tipi,
Ievads tulkošanā II,

Konsekutīvā tulkošana: teorija un tās pielietojums,

Sinhronā tulkošana I: teorija un sagatavošanās posms,

Sinhronā tulkošana II: treniņposms un prakse,

Tulkošanas teorija

b) Tulkam nepieciešamās specifiskās prasmes:

- *labi nosaidīta balsis* –

Angļu valodas fonētika,

Vispārīgā komunikācija II: angļu valodas retorika,

Konsekutīvā tulkošana II un III,

Sinhronā tulkošana I un II

- *piezīmju tehnikas pārziņāšana* –

Konsekutīvā tulkošana: teorija un tās pielietojums,

Konsekutīvā tulkošana II un III.

- *Prasme izmantot sinhronās tulkošanas tehniku* –

Sinhronā tulkošana I un II.

c) Tulkojānam nepieciešamās specifiskās prasmes:

- *Izprasti stratēģisko un analītisko nozares problēmu formulējumu un risinājumu*

Ievads tulkošanā I un II,

visos tulkošanas kompetences attīstīšanasursos,

tulkošanas prakses gaitā.

- *Prasti strādāt ar dokumentiem* – visos tulkošanas kompetences attīstīšanasursos,
tulkošanas prakses gaitā.

3. Vispārējās prasmes

a) Tulka un tulkojāna vispārējās prasmes tiek apgūtas šādos programmas studiju kursos:

- *spēja labvēlīgi un lietiski sazināties ar cilvēkiem* – kursus, kas attīsta sociālās, komunikatīvās un organizatoriskās iemaņas (sk. programmas saturu pielikumā);

- *pārziņai un prasti izmantot elektroniskos informācijas līdzekļus (e-pasts, datu bāzes terminoloģija u.c.)* –

visos studijuursos, prakses gaitā, bakalaura darba rakstīšanā;

- *orientēties aktuālajos notikumos savā valstī un pasaulē* –

visos studijuursos, pastāvīgajā darbā;

- *orientēties un prasti papīrīnāti zināšanas ekonomiskajos, politiskajos un kultūras procesos*

- *prasti kritiski vērtēt, analizēt, sintezēt* –

visos studijuursos, pastāvīgajā darbā;

- *skaidri, saprotami izteikties un formulēt savas domas* –

visos studijuursos, pastāvīgajā darbā.

b) Tulkam nepieciešamās vispārējās prasmes:

- *izkopīt, trenēt amniņu* –

Konsekutīvā tulkošana: teorija un tās pielietojums,

Konsekutīvā tulkošana II un III

Sinhronā tulkošana I: teorija un sagatavošanās posms,

Sinhronā tulkošana II: treniņposms un prakse,

tulkošanas prakses gaitā.

- *piemēroties apstākļiem un stresu izturība* –

Konsekutīvā tulkošana: teorija un tās pielietojums,

Konsekutīvā tulkošana II un III

Sinhronā tulkošana I: teorija un sagatavošanās posms,

Sinhronā tulkošana II: treniņposms un prakse,

tulkošanas prakses gaitā.

c) Tulkošanai nepieciešamās vispārējās prasmes:

- *spēt patstāvīgi pieņemt lēmumus savas kompetences ietvaros –*

visos rakstiskās tulkošanas kompetences attīstīšanasursos,

tulkošanas prakses gaitā.

- *organizēt savu darbu –*

visos rakstiskās tulkošanas kompetences attīstīšanasursos,

tulkošanas prakses gaitā.

Pielikums Nr. 3

Programmas obligātais saturs saistībā ar otrā līmeņa profesionālās augstākās
izglītības valsts standartu

Programmas „*Tulkošana angļu – latviešu - krievu valodā*” profesionālā bakalaura
grādā iegūšanai obligāto saturu veido:

1. Vispārīzglīnījošie studiju kursi (22 KP), kuros ietverti humanitāro un sociālo zinātņu teorētiskie kursi (12 KP), kā arī kursi, kas attīsta sociālās, komunikatīvās un organizatoriskās iemaņas (10 KP).
2. Nozares teorētiskie pamatkursi un IT kursi (38 KP).
3. Nozares profesionālās specializācijas kursi (64 KP), kuros ietverti kursu angļu valodas (8 KP), krievu valodas (8 KP) un trešās svešvalodas (8 KP) kompetences attīstīšanai, kā arī tulkošanas kompetences attīstīšanai darba valodās (40 KP).
4. Brīvās izvēles kursi (6 KP).
5. Prakse (26 KP).
6. Valsts pārbaudījums (12 KP), kura sastāvdaļa ir bakalaura darba izstrāde (10 KP) un ar to saistīts bakalaura darba seminārs (2 KP).